

världen & vi

EN TIDNING AV OCH FÖR ELEVER MED SVENSKA SOM ANDRASPRÅK, NR 3 DEC 2020

FÖRÄLDRAR OCH BARN



Inte enkelt att vara en bra förälder

Hur är man en bra förälder? Hur kan man skapa ett bra samarbete med sitt barn? Vad kan man göra när det blir konflikter? Det är frågor som många föräldrar funderar på.

Jag är själv förälder till en 8-åring. Just nu har vi en harmonisk period där samarbetet går lätt. Men det har varit tuffa perioder också. I 4-5-årsåldern fick han starka känsloutbrott med skrik och ibland även slag och sparkar mot mig. Det var svårt, jag visste inte vad jag skulle göra. För att få stöd pratade jag med en pedagog på mitt barns förskola. Hon gav mig bra tips och det blev bättre.



I det här numret berättar Pamela vilken hjälp hon har fått av socialtjänsten. Vi har också intervjuat en socialsekreterare för att få svar på redaktionens frågor: Hur vanligt är det att socialtjänsten tar barn från föräldrar? Finns det kurser om föräldraskap och regler i Sverige?

Texterna i detta nummer handlar även om barns fritidsaktiviteter, Migrationsverkets regler för återförening, hur det är att ha ett barn med autism. Och mycket mer.

Trevlig läsning!

FATIMA GRÖNBLAD
CHEFREDAKTÖR

REDAKTIONEN Världen & Vi 2020



Läs mer och beställ tidningen: varldenochvi.se

Världen&vi görs av elever som studerar sfi eller svenska som andraspråk inom ABF Vux. Vill du skriva eller fotografera för tidningen? Kontakta chefredaktör fatima.gronblad@abfvux.se

**FATIMA GRÖNBLAD - CHEFREDAKTÖR
OCH FORMGIVNING**
fatima.gronblad@abfvux.se
FREDRIK HARSTAD - REDAKTÖR
fredrik.harstad@abfvux.se

REDAKTION
HAMURI KWIZERA
KHLOUD AL REFAI
LILIAN OGBODU
PANEE PIMPILA
PHRA TARA NANTAPULSAB

SABA AH AHMED
ROSEMARY OGBEMUDIA
ESE IMHANGBE
KALTUUN SALEEBAN
POONEH JAMSHIDIRAAD
SANDRA NGOZI NWODO
MARIA RODRIGUEZ
CHRISTIANA CHIAKA ONYENANU

TRYCK Dardedze holografija,
Riga, Lettland
OMSLAGSBILD Fatima Grönblad
ISSN 2001-5585
UTGIVARE ABF Vuxenutbildning

RONAK, REZA OCH POONEH

FOTO: FATIMA GRÖNBLAD

Vi behöver hitta en balans tillsammans

När vi kommer till Sverige med våra barn lever vi i två olika traditioner. Som föräldrar har vi traditioner från våra hemländer, men våra barn uppfostras i ett nytt land. Dessa skillnader kan skapa distans mellan föräldrar och barn. Jag tror att vi måste hitta en balans mellan de två traditionerna. Annars kan vi förlora våra barn i det nya landet.

Jag har ett barn som är 13 år. Hon åker till skolan varje dag och lär sig nya kulturer i skolan och samhället. När vi hade flyttat till Sverige sa min dotter att hon ville att jag skulle lära mig att laga ny mat, sådan mat som hon fick i skolan. Men jag tycker om att äta traditionell persisk mat. Så jag sa att jag kommer att laga både persisk mat och svensk mat som hon gillar.

En annan skillnad är att det är olika skolor för pojkar och flickor i Iran. Här är det blandat. Så jag måste respektera att min dotter blir vän med killar i hennes klass.

Jag och min dotter har också diskuterat kläder. Hon ser kläder som andra har och ibland vill hon ha likadana. Till exempel vill hon ha korta tröjor. Jag har sagt till henne att jag tycker att hon är för ung för att ha sådana tröjor. Men jag sa att hon får bestämma själv. Då lyssnade hon på mig.

Vi som föräldrar måste respektera skillnaderna mellan våra egna traditioner som vi har hemma och traditionerna i det nya samhället. Vi behöver också lära våra barn att respektera skillnaderna. Då kan det bli en balans.

Jag tycker också att vi som föräldrar måste försöka bli vän med våra barn. Då blir det lättare att prata om skillnader mellan kulturer och andra saker som plågar dem, eller om frågor som barnen har.

POONEH JAMSHIDIRAAD, ODINSSKOLAN



NYA ORD

UPPFOSTRA

Lära till exempel ett barn hur man bör vara och hur man ska bete sig mot andra.

BALANS

När det finns lagom mycket av till exempel två delar, så att den ena inte blir för stark.



LYSSNA!

POONEHS TEXT



Mina familjemedlemmar

Min man jobbar mycket

Det här är min man, han heter Bright. Vi har varit gifta i åtta år och har tre barn.

Han har två jobb. Han arbetar på Renova där han kör lastbil och han har också ett eget företag, en frisörsalong. Han jobbar från klockan 8:00 till 15:00 på Renova. Sedan åker han till frisörsalongen och stänger klockan 20:00. Han jobbar från söndag till lördag utan fritid, men ibland stannar han hemma en dag varannan vecka för att vila.

Jag älskar min man mycket. Han är min bästa vän.

ROSEMARY OGBEMUDIA, ODINSSKOLAN



Min dotter gillar att sjunga

Jag har en dotter som heter Daniella. Hon är två år och går i förskolan. Hon gillar att dansa och sjunga, hon brukar sjunga sånger på engelska. Hon gillar att bada också, och att leka med pappa och mamma. Jag älskar min lilla prinsessa.

ESE IMHANGBE, ANGERED



LYSSNA!





Min mamma förstår mig

Jag ska berätta om min mamma. Hon heter Halimo. Mamma bor i Göteborg. Hon är jättesnäll. När jag vill någonting behöver jag inte berätta. Hon förstår direkt.

Mamma åkte på semester till Afrika. Jag tänker på henne. När jag tänker på henne känner jag medkänsla. Jag älskar min mamma.

ZAMZAM ALI, ODINSSKOLAN

Alla bodde tillsammans

Den här bilden visar min mamma, mina tre storebröder och deras fruar. Jag växte upp med mina bröder och mina föräldrar i Irans huvudstad Teheran. Vi bodde i en lägenhet på tredje våningen och min morfar, farfar och mina farbröder bodde på andra våningen. Min pappa tyckte att det var bra att bo tillsammans med familjen i samma byggnad, så att alla kan hjälpa och stötta varandra.

När jag blev 12 år flyttade vi till en villa där bara min familj bodde. Efter några år gifte sig mina storebröder och min familj blev större. Då bestämde sig min pappa för att bygga ett flervåningshus för oss och mina bröders familjer. I mitt land tänker föräldrar mycket på barnens framtid och sparar alltid pengar till dem. Det är en skillnad mot svensk kultur där barnen blir självständiga när de fyller 18 år. I mitt land bor barnen med sina föräldrar länge, till och med när de är över 40 år.

Nu bor två av mina bröder och min mamma i Iran. En bror har flyttat till Turkiet. Jag saknar min familj, speciellt på helgen. Jag försöker resa till Iran en gång om året, men i år kunde jag inte på grund av coronasmittan.

SHADI RAHIMI, ODINSSKOLAN





Pamela fick hjälp av socialtjänsten

När Pamela var ny i Sverige gjorde hon som hon var van vid – hon slog sina barn när de inte lyssnade. När socialtjänsten ringde blev hon jätterädd för att de skulle ta hennes barn. Men i stället fick hon bra stöd. Nu har hon hittat bättre sätt att uppfostra sina barn.

Pamela hade nyss flyttat till Sverige med de båda barnen på ett och tre år. Hennes man ville ge sina barn en fin välkomstpresents och köpte surfplattor. Men det blev snabbt ett problem. Barnen ville inte göra något annat än att titta på film och spela.

– De var helt beroende, de ville inte äta, de ville inte sova. Jag blev galen!

Pamela blev arg och gjorde som hon brukat i sitt tidigare hemland – hon slog sin tre-åring på rumpan för att få honom att lyda. Att det är olagligt i Sverige visste hon inte om.

Hennes son berättade vad som hade hänt i förskolan. En förskollärare ringde då socialtjänsten, som kontaktade Pamela.

– Jag fick panik när de ringde, jag blev rädd att de skulle ta mina barn ifrån mig. Jag grät och sprang direkt till förskolan för att kolla att de fortfarande var kvar.

Hon blev kallad till möte på socialkontoret. Efter det kom två kvinnor från socialtjänsten hem till familjen. De pratade med den tre-åriga sonen, Pamelas man och med Pamela en i taget och ställde många frågor.

– De frågade hur jag slog mitt barn, och letade i lägenheten för att se om jag hade käppar, bälten eller andra saker att slå med.

I våras ringde telefonen igen. Pamelas son gick nu i förskoleklass och en lärare ringde för att berätta att det hade varit ett bråk, där hennes barn hade slagit ett annat barn.

– Jag sa att barn gör så där vi jag kommer ifrån. Om någon slår dem slår de tillbaka.

Läraren berättade för socialtjänsten, som kontaktade Pamela. Sedan dess går hon på möte med en familjebehandlare en gång i veckan.

– Vi brukar prata om olika sätt att uppfostra sina barn, utan att slå dem. Hon ger mig tips om vad jag kan göra när de inte lyssnar. Det har varit jättebra. Jag har lärt mig behandla mina barn bättre.

– Min son har också blivit lugnare. Om någon bråkar med honom går han till läraren och berättar. Och om ett annat barn slår honom går han därifrån.

En sak som Pamela har förändrat är att hon pratar mer med sina barn.

– Som förälder behöver man skapa tid i vardagen för att prata med sina barn. Om du inte lyssnar på barnen lyssnar barnen inte på dig heller.

Genom att prata med sina barn får hon också reda

på direkt om något har hänt, till exempel om det varit något bråk.

– Varje dag när jag hämtar mitt barn i skolan frågar jag honom hur dagen har varit.

Pamela har hört andra säga dåliga saker om socialtjänsten, att de är hårda och att de tar barn från familjer. Det håller hon inte med om.

– De har aldrig sagt något om att ta mina barn. I stället har de gett mig bra stöd. En del barn är väldigt envisa och lyssnar inte på sina föräldrar. Då kan socialtjänsten hjälpa till.

Hon tycker att fler borde ta hjälp av socialtjänsten.

– Många föräldrar hamnar i situationer där de känner att de inte kan kontrollera sina barn, att barnen tar makten över dem. Då kan du berätta det för socialtjänsten. Det är bättre. Annars kanske du gör något dumt som får dig att ångra dig jättemycket.

Många skäms för att berätta om problem hemma, eller att erkänna att de varit våldsamma mot sina barn. Men det är lika bra att berätta, tycker Pamela.

– Du behöver inte dölja något när du går till socialtjänsten. De vill hjälpa dig utifrån dina svagheter.

INTERVJU: LILIAN OGBODU

TEXT: FATIMA GRÖNBLAD

Pamelas tips om att skapa en bra relation till sitt barn

- Om ditt barn är väldigt arg eller vägrar göra något, låt barnet vara en stund tills det lugnar sig. Dra inte i barnet och skrik inte, det blir bara värre.
- Prata mycket med ditt barn, lyssna på vad ditt barn vill berätta för dig.
- Var en bra förebild. Bete dig själv så som du vill att ditt barn ska bete sig. Ditt barn lär sig genom att se hur du gör.

SÅ KAN DU SOM FÖRÄLDER FÅ STÖD

- » De flesta kommuner i Sverige har kurser för föräldrar som alla som vill får gå. Där träffas man tillsammans med andra föräldrar. Kurserna handlar bland annat om hur man kan bygga en bra relation med sitt barn och hur man kan sätta gränser. I Göteborg finns kurserna även på olika språk, läs mer på www.goteborg.se/integrationscentrum.
- » Om du har problem med dina barn kan du få hjälp av socialtjänsten. Du kan få träffa en person för att prata om vad problemen beror på och hur det kan bli bättre.
- » Socialtjänsten kan också erbjuda barn en kontaktperson eller kontaktfamilj. Det innebär att ditt barn får träffa en annan person regelbundet, eller bo hos en annan familj varannan helg.
- » Du kan också få hjälp om du, dina barn eller någon annan i din familj har problem med missbruk av alkohol eller droger eller mår dåligt psykiskt, eller om du har allvarliga konflikter med din partner.



FAKTA



LYSSNA!



NYA ORD

GALEN

Mycket irriterad eller arg.

ENVIS

Som inte slutar att tycka eller göra det som hen vill.

ÅNGRA

Vara ledsen för att man har gjort något och önska att man inte hade gjort det.

ERKÄNNA

Säga att man är skyldig till till exempel ett brott eller ett fel.

SVAGHET

En dålig egenskap.

Sheila stöttar föräldrar och barn



FOTO: FATIMA GRÖNBLAD

Hur arbetar socialtjänsten med familjer? Hur vanligt är det att de tar barn och sätter dem i en annan familj? Och vad får man göra när ens barn beter sig dåligt? Världen&vi har träffat socialsekreteraren Sheila Werner Pasalic för att få svar på frågor.

Sheila Werner Pasalic arbetar på socialtjänsten i Göteborg. Hon berättar att hon och hennes kollegor får kontakt med familjer på två sätt. Antingen är det för att föräldrar, eller ibland äldre barn, ringer till socialtjänsten och ber om hjälp. Eller så är det andra personer som kontaktar socialtjänsten för att de är oroliga för ett barn.

– Alla är välkomna att berätta för oss om de är oroliga för att något barn inte har det bra. Sen finns det vissa yrkesgrupper som måste informera oss. Det gäller lärare i förskola och skola, och personal inom sjukvården och tandvården.

I det första mötet med socialtjänsten får barn och föräldrar berätta om det som är svårt i familjen. Ibland kan det räcka med ett möte. Om socialtjänsten behöver mer information om det som gör det svårt i en familj gör de en utredning. Den får ta max fyra månader att göra.

– Då pratar vi mer med föräldrarna och barnet. Vi pratar också med andra personer. Det kan till exempel vara lärare i barnets skola, eller någon släkting som barnet träffar ofta, säger Sheila Werner Pasalic.

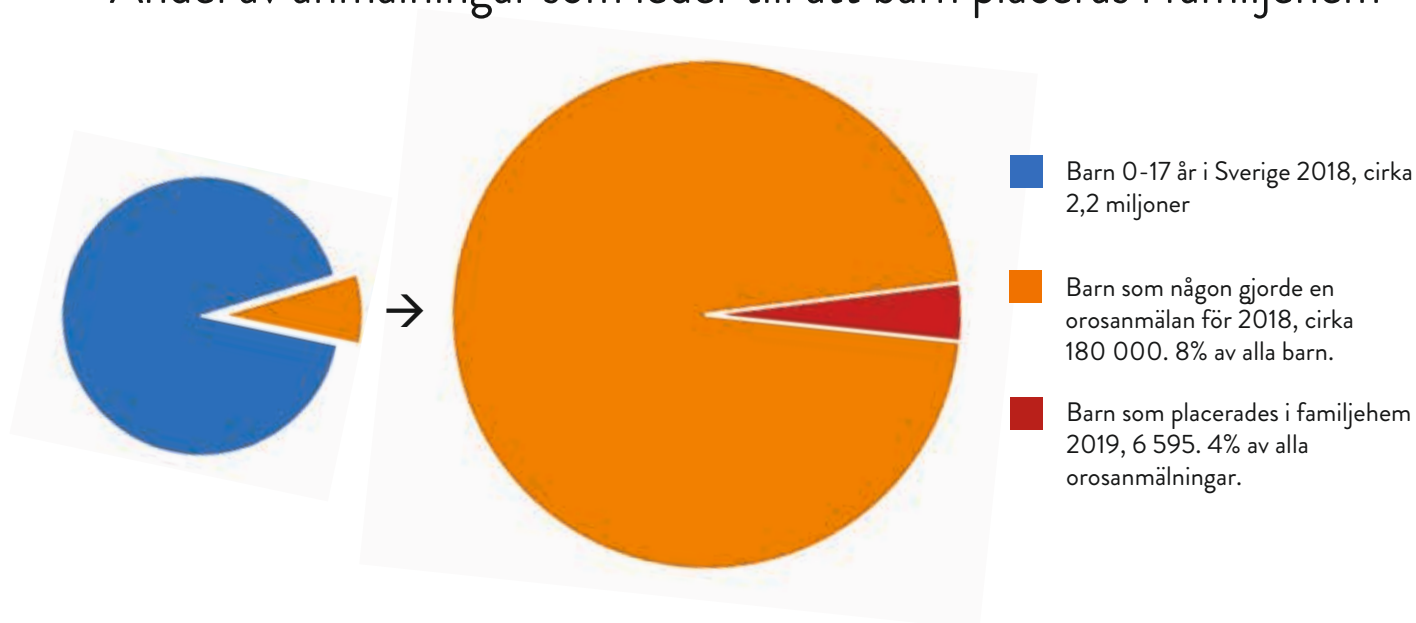
Efter detta bestämmer socialtjänsten och föräldrarna tillsammans på vilket sätt familjen bäst kan få hjälp.

– Det vanligaste är att vi ger familjebehandling eller föräldrastöd. Då träffar vi familjen och barnet under en tid för att arbeta med det som är svårt. Samtalen under träffarna kan handla om olika saker. Det beror på vad familjen behöver hjälp med, berättar Sheila Werner Pasalic.

– Det kan till exempel handla om hur man kan sätta gränser för barn, hur man kan få till bra rutiner kring mat och läggning, eller hur man kan hantera konflikter mellan syskon.

Enligt lagen ska socialtjänsten samarbeta med familjen. Det går oftast bra, enligt Sheila Werner Pasalic. Men ibland tycker socialtjänsten och föräldrar olika. Föräldrarna kanske inte vill ta emot det stöd som socialtjänsten föreslår. Eller så fortsätter problemen som gör att barnet mår dåligt.

Andel av anmälningar som leder till att barn placeras i familjehem



Då händer det att socialtjänsten placerar barnet i en annan familj, trots att föräldrarna inte vill.

Hur känns det?

– Det är en svår del av arbetet. Men om vi är väldigt oroliga och ser att ett barn är i ett hem där det får illa måste vi skydda barnet på en annan plats.

Sheila Werner Pasalic har märkt att en del är rädda för socialtjänsten.

– Många har kanske hört talas om att vi kan placera barn. Men socialtjänsten arbetar i första hand för att ge stöd till familjer som har det svårt. Man provar alltid att ge stöd först.

Socialtjänsten vill att både barn och föräldrar ska ha det bra. Därför vill hon tipsa föräldrar att ringa socialtjänsten om de behöver stöd.

– Om du inte vet hur du ska göra, om du är orolig för ditt barn, eller om du har problem med din partner, ring då till oss! Det finns mycket hjälp att få. Även om du inte kan språket så kan vi träffas med tolk så att du får svar på dina frågor.

INTERVJU: LILIAN OGBODU
TEXT: FATIMA GRÖNBLAD

Sheilas tips om att skapa en bra relation till sitt barn

- Umgås med ditt barn en liten stund varje dag. Du kan exempelvis läsa för ditt barn, lägga pussel tillsammans eller något annat ditt barn tycker är roligt.
- Uppmuntra ditt barn när det gör bra saker. Var nyfiken på ditt barn och lyssna när det berättar.
- Ha rutiner hemma för hur en dag eller en vecka ska se ut.
- Förebygg konflikter genom att göra överenskommelser med barnet. Prata i familjen om hur ni vill ha det hemma och hur ni tycker att man ska vara mot varandra.
- Du får inte slå ett barn, säga elaka saker eller låsa in barnet. Men du får sätta upp regler, säga nej och ge konsekvenser. Berätta då gärna för barnet vilka konsekvenser det kan bli om hen gör något det inte får, så att barnet vet.



NYA ORD

ELAK

Som inte är snäll, som säger eller gör saker som gör andra ledsna.

FÖRTIVVLAD

Mycket ledsen.

STRAFFA

Vara elak mot någon som inte gör som man vill.



LYSSNA!

HAMURIS TEXT



Åsikter om föräldraskap

Barn måste respektera sina föräldrar

Det finns vissa barn som respekterar och lyssnar på sina föräldrar, men många barn gör inte det. Till exempel har jag sett barn som är elaka mot sina föräldrar när deras föräldrar försöker rätta barnen eller förklara när barnen har gjort misstag. Det finns många föräldrar som inte vågar säga någonting till sina barn. Det verkar som att barnen har mer makt än sina föräldrar.

Trots att föräldrar försöker ta sitt ansvar och hjälpa sina barn finns det många barn som är otacksamma. Jag tycker att barn måste förstå sina föräldrar och se

att de är viktiga människor i deras liv. Föräldrar har mycket livserfarenhet, så barn kan få inspiration från dem. Livet är härligt när du har dina föräldrar. Det blir jättesvårt när du förlorar dem, då kommer du att bli förtvivlad.

En annan sak när det gäller föräldraskap är att jag inte tycker att föräldrar ska tvinga sina barn att göra någonting som de inte vill. Eller att straffa sina barn när de har gjort någonting fel. Föräldrar bör ha lätt för att prata med sina barn.

HAMURI KWIZERA, ODINSSKOLAN

Hur tycker du att föräldrar ska vara?



De ska vara snälla och inte så jobbiga. När de vill att man ska göra något ska de fråga snällt, inte skrika. De ska till exempel säga "kan du diska?" Inte "du ska diska!" Mina föräldrar är bra. De frågar mycket om hur det går i skolan. När jag behöver hjälp får jag hjälp.

ELINA



Föräldrar ska ta hand om sina barn. Det är bra att de har koll på sina barn och vet var de är och vad de gör. Jag brukar lyssna på min mamma och pappa.

NOOR



De ska hjälpa oss med det vi behöver veta, om vi behöver hjälp. De ska lära oss vad som är rätt och fel. De ska låta barn ha sin frihet och gå ut. Man behöver frihet.

ADAM

Svårt för föräldrar som är vana att slå sina barn

Det finns många länder där det är lagligt att slå barn, för att man tycker att man kan uppfostra barn på det sättet. I mitt hemland använder man våld mot barn, men inte så hårt. Det är för att lära barnen vad som är rätt eller fel i deras liv, och för att de ska få en bättre framtid.

Det finns många länder där våld mot barn är olagligt, till exempel här i Sverige. Enligt Sveriges lag blir föräldrar straffade om de slår barn. Till exempel kan socialtjänsten ta deras barn ifrån dem, eller de kan hamna i fängelse. Därför är många rädda för socialtjänsten.

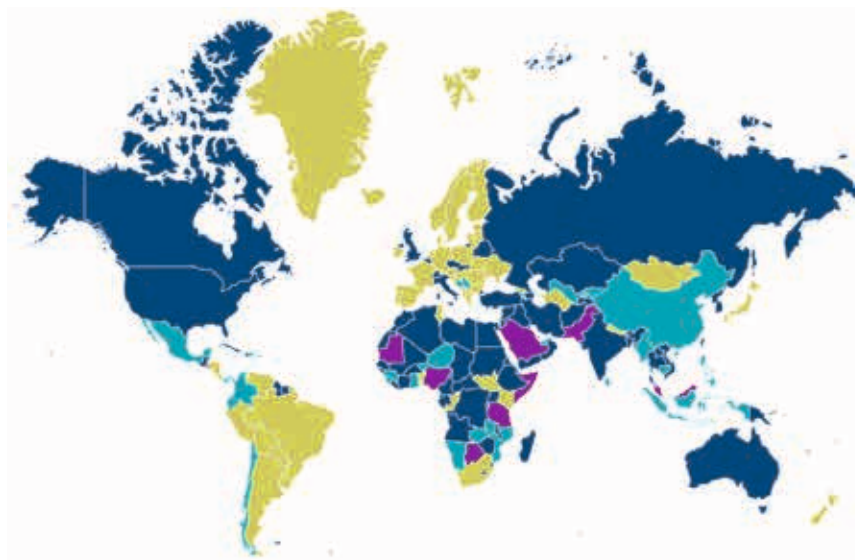
Det blir problem för familjer som kommer till Sve-

rige från länder där det är vanligt att slå sina barn. Föräldrarna får inte lära sina barn så som de gjort tidigare och de vet inte vad ska de göra med barnen. Därför överdriver en del barn. De gör som de vill, för att de vet att föräldrarna inte kan slå dem. De tar makt i familjen. Föräldrarna känner att det är dåligt för dem. Med de säger okej på grund av att de är rädda för socialtjänsten.

Jag tycker att lagen ska ändras så att föräldrar ska få slå sina barn. Men inte så mycket, bara på ett lätt sätt. För ibland förstår barn inte, eller vill inte förstå, vad föräldrarna säger.

KHLOUD ALREFAI, ODINSSKOLAN

Förbud mot att slå barn i världen



- Förbjudet i alla sammanhang.
- Regeringen har planer på att förbjuda i alla sammanhang.
- Förbjudet i vissa sammanhang, till exempel i skolan men inte i hemmet.
- Inte helt förbjudet i något sammanhang.

SVERIGE FÖRST I VÄRLDEN MED FÖRBUD

Att slå barn i hemmet är förbjudet i 58 länder. 30 ytterligare länder har åtagit sig att förbjuda barnaga - att slå barn - i alla sammanhang.

Sverige var det första landet i världen som totalförbjöd barnaga 1979.

Källa: Global Partnership to End Violence Against Children.



FAKTA

Mitt barns fritidsaktivitet



Nanci tränar kickboxning

Min dotter Nanci är 14 år och går i högstadiet. På fritiden tränar hon kickboxning. Hon har träning fyra dagar i veckan. Vi betalar 2 000 kronor per termin. Min dotter älskar sport och hon har gult bälte.

SAMAR SKEAF, ANGERED

Ecrin går på simskola

Det här är min dotter Ecrin. Hon är åtta år och går i andra klass. På söndagar går hon på simskola på Angered Arena.

SACIDE ÖZIK, ODINSSKOLAN



Derrick gillar fotboll

Det här är min son Derrick. Han är 7 år gammal och går i ettan i grundskolan. Han gillar att läsa och titta på tv efter skolan och på fritiden går han till fotbollsskola. Derrick gillar att spela fotboll varje söndag med sin bror Charles. Vi betalade 1250 kronor för inomhusfotbollen inklusive fotboll och uniform.

ROSEMARY OGBEMUDIA, ODINSSKOLAN

Edvin cyklar både ute och inne

Jag har en son som är tre och ett halvt år gammal. Han heter Edvin. Han älskar att cykla och åka sparkcykel. Han skulle vilja spendera all tid som han inte är i förskolan med att cykla.

Ibland är det svårt att förklara för honom att jag inte har tid att gå ut. Ibland vill han inte göra något annat än att cykla. Han kör ofta i lägenheten också. Jag tror att det är bra för hans fysiska hälsa. Men ibland kör han väldigt snabbt och jag blir rädd att han ska falla och skadas. På grund av den snabba körningen kallar alla på vår gata honom "Fast Eddie". Han tror att om han inte cyklar under en dag kommer han att glömma hur man gör.

Edvins kärlek till cykeln är ibland ett stort problem, men jag tycker fortfarande att det är bättre än att han tillbringar hela dagen vid datorn.

ELADINA RAMIC, ANGERED



Vi plockar svamp tillsammans

Jag och min man brukar gå till skogen på helgerna och plocka svamp med våra barn. Min dotter är 6 år, hon gillar mycket att plocka svamp. Hon är duktig på det. I höst hittade vi kantareller och taggsvamp. Min dotter blev väldigt glad.

Jag tycker att det är en bra aktivitet, eftersom barn får veta värdet av de välsignelser som naturen ger. De lär sig också att skilja mellan ätliga och giftiga svampar. De får även frisk luft i skogen.

HORI AKSUNGUR, ANGERED



LYSSNA!





NYA ORD

UTVECKLAS

Växa och bli mer mogen.

OAVSETT

Vem/vad har ingen betydelse.

UTRUSTNING

Något man behöver för att kunna göra något. IT-utrustning kan vara till exempel dator, mobiltelefon, surfplatta.



VARLDEN OCH VI.SE

Läs fler texter
på hemsidan
varldenochvi.se

Svårt att hitta aktivitet för min tonåring

Jag tror att aktiviteter är viktiga för att barn ska utvecklas bra. Det är viktigt för både barn och vuxna att röra på sig varje dag. På förskolan måste barnen vara utomhus 1-2 timmar oavsett hur vädret är. Äldre barn får själva välja om de vill vara inne eller ute.

Nuförtiden spelar sociala medier en stor roll i barns liv. Nästan alla barn har egen surfplatta eller mobiltelefon. Det är bra att barnen lär sig om hur världen utvecklas. Men det finns också nackdelar. Barnen tillbringar mer tid med IT-utrustning och mindre tid med aktiviteter, det gör att de rör sig mindre.

Jag flyttade till Sverige när min son var 11 år. Jag vet att aktiviteter är viktigt, men det var svårt att hitta något som min son var intresserad av. Han var bara intresserad av dataspel. Men vi hade tur. Hans vän bjöd in honom till ett fotbollslag i Guldheden. Nu älskar han det. Varje vecka tränar han tre dagar och har en match. Det är ett bra lag och de tränar hårt.

Jag är tacksam för att fotbollslaget välkomnar oss och alla andra barn som är intresserade att spela fotboll.

PANNEE PIMPILA

Barn i Kina har många aktiviteter

I mitt hemland Kina finns olika sätt att leva i familjerna, men många föräldrar uppfostrar sina barn på samma sätt. Barnen ska anmäla sig till olika kurser, till exempel spela piano, simma, dansa, sjunga, måla med mera.

På helgen åker barn och föräldrar runt överallt för att barn ska lära sig mer.

Alla vill att deras barn ska bli bättre,

men det kan kosta mycket. Barnen får inte leka själva, utan allt handlar om att de ska lära sig olika saker. De blir ofta trötta. Det är också en stor börda för en familj.

I Sverige verkar det inte vara så där. Barnens liv är lugnt och de får leka och resa mycket. Det livet är lyckligt!

XINMEI LIU, ANGERED



FOTO: SABU728



Actionparken är min dotters favoritplats

Actionparken är en skateboardpark som passar för skateboard, inlines och BMX-åkning. Parken ligger mellan Ullevi och Scandinavium i centrala Göteborg.

Personalen är mycket informativa och hjälpsamma. Här kan man låna utrustning och hjälmar. Det finns många tränare på sommaren som är redo att lära ut till alla nybörjare. På hösten och våren finns färre tränare och under vintern är det stängt av säkerhetsskäl.

Jag är så glad att min dotter gillar aktiviteten och jag är imponerad över att allt är gratis. Mer information hittar man på actionparkens webbsida och facebook.

TEXT OCH FOTO: PANNEE PIMPILA

Min dotter har autism och förstår inte regler

Jag har ett barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning. När min dotter var två år upptäckte personal inom vården att hon har autism. Jag blev överraskad, för jag visste inte något om autism då.

Jag fick gå kurser på habiliteringen för att kunna hjälpa min dotter. Där fick jag lära mig hur vi kan kommunicera med henne med bildstöd. Jag fick också veta att det är viktigt att göra samma rutin varje dag, för att barn med autism inte förstår nya händelser och miljöer.

I mitt dagliga liv är det svårt i vissa situationer. Till exempel när vi går till lekplatsen blir det ibland missförstånd med andra föräldrar. Ett

exempel är när min dotter vill gunga och inte förstår att hon ska vänta på sin tur när gungan är upptagen. Jag märker att andra föräldrar tittar konstigt på henne. Kanske tänker de att min dotter inte får någon uppfostran hemma. I dessa situationer måste jag förklara att min dotter har autism och att hon inte förstår regler. Vissa föräldrar förstår min situation. Men tyvärr finns det andra föräldrar som inte förstår och jag blir ledsen.

Jag skulle vilja att andra föräldrar skulle ha förståelse för föräldrar med barn med funktionsnedsättning, eftersom jag förstår alla barn.

MARIA RODRIGUEZ, ODINSSKOLAN

Vad är autism?

Autism är en neurologisk störning i det centrala nervsystemet. Det finns olika nivå och symptom hos olika individer. Men det finns några typiska drag hos barn, ungdomar och vuxna med autism.

- De har problem med utvecklingen av tal. En del pratar inte alls.
- De förstår inte när man pratar snabbt, men de förstår när man pratar långsamt och med korta meningar.
- De är känsliga för ljud, ljus, temperatur, lukt, smak, beröring, smärta och andra sinnesintryck.



FAKTA



LYSSNA!



Marias dotter kan inte prata, så därför använder Maria bilder för att kommunicera med sin dotter. Då blir det lättare att förstå varandra.

FOTO: CARMELO FELIPE

Lång väntan på att få leva tillsammans

Migrationsverket har regler och man måste acceptera det. Men ibland är det svårt.

Min son till exempel, han har en flickvän, hon bor i Serbien. Hon studerar på universitet. I juni månad slutade hon och hon vill flytta till Sverige och bo med min son. De har varit tillsammans i fem år. Hon har hälsat på min son här flera gånger och han reser ofta till Serbien.

Dom planerar en gemensam framtid. För ett år sedan skickade de ansökan till Migrationsverket, men de har fortfarande inte fått något beslut. Min son och hans flickvän är mycket ledsna för att väntetiden är lång. Det påverkar hela min familj.

LJILJANA STEVANOVIC, ANGERED



Är pengar som Gud?

Under lång tid har pengar varit viktiga för människor. Många pratar om pengar som att de är som gud. Varför är det så?

Pengar har stor makt över människor. Många tror att de ska trivas bra i livet om de har mycket pengar. Så de letar efter pengar, pengar och pengar, hela livet. Men det räcker aldrig för deras behov.

Många människor lider på grund av pengar. Föräldrar arbetar hårt och mycket för att få tillräckligt med pengar för att ta hand om sina familjer. Pengar gör att par bråkar och skiljer sig från varandra. De får släktingar och vänner att gräla och avsluta sina relationer. Tju-

var stjäla, råna, misshandla, bedra och döda för pengar. Människor hamnar i fängelse.

Pengar är inte det viktigaste här i livet. Det finns både fördelar och nackdelar med pengar och man måste använda dem försiktigt. Det finns mycket annat som är vackert i världen, till exempel kärlek, omsorg, frihet, att dela med sig, omtänksamhet, tacksamhet, att vara snäll och ärlig mot varandra. Detta är saker som är viktiga för alla i denna värld. Viktigare än alla pengarna.

Att inte ha skuld är en glädje.

PHRA TARA NANTAPULSAB, ODINSSKOLAN



NYA ORD

GEMENSAM

Som flera personer har tillsammans.

RÄCKA

Finns så mycket att det inte behövs mer.

GRÄLA

Vara arg och tycka olika saker och säga eller skriva att den andra personen har fel.

STJÄLA

Ta något som man inte får ta.

BEDRA

Lura någon.



VARLDEN OCHVI.SE

Läs fler texter på hemsidan varldenochvi.se



INSÄNDARE



NYA ORD

HÄVDAR

På ett bestämt sätt säga att något är sant.

NONCHALANT

Som struntar i något.

SKÄRPA

Öka något eller göra något allvarigare eller strängare.

KONFLIKT

Ett bråk när man inte kan komma överens med någon.



FOTO: FATIMA GRÖNBLAD

Skärp reglerna för elsparkcyklar

Elscoottrarna har spridit sig snabbt i landet och finns i flera städer nu. Man kan ofta se dem liggandes här och där, lite överallt, men aldrig på en lämplig parkeringsplats. Många hävdar att transportmedlet är så smidigt och praktiskt, men de tar inget ansvar.

Jag tycker att folk har börjat röra på sig mindre sedan det finns möjlighet att låna dessa elektriska fordon. De orkar inte promenera eller cykla längre så de väljer att hyra en elsparkcykel för kortare transporter i stället. Det är inte särskilt bra för deras hälsa, och inte för deras plånbok heller.

Det är väldigt störande att vissa är oansvariga och nonchalanta när de lämnar elsparkcyklarna. Dessutom används de ofta av barn ute på vägarna, oftast utan att ens ha på sig en hjälm som skydd. Elsparkcyklar är inte leksaker, de kan vara farliga om man kör för fort eller när man till exempel är berusad. Varför finns det inga krav på körkort eller på en riktig åldersgräns?

Regeringen borde skärpa reglerna för elsparkcyklar så att färre människor använder dem.

VIVIEN MISLOVICS

Socialtjänsten och föräldrar behöver samarbeta

Socialtjänsten och föräldrarna känner inte varandra. Föräldrarna tror att socialtjänstens uppgift är att ta deras barn, medan socialtjänsten tror att föräldrar inte kan något om barnuppfostran. Därför blir det ibland konflikter mellan socialtjänsten och föräldrar.

Föräldrar kan ibland behöva hjälp och stöttning för att uppfostra sina barn

enligt svenska lagar. Till exempel är det förbjudet i Sverige att slå sina barn, medan det i vissa andra länder och kulturer är lagligt att slå sina barn.

Socialtjänsten och föräldrar behöver samarbeta för att minska konflikter och missförstånd mellan sig.

KALTUUN SALEEBAN

Vad tänker du? Håller du med eller inte? Skriv en insändare!

Skicka din text till:
fatima.gronblad@
abfvux.se

Svårt att lära sig svenska på distans

Coronapandemin har påverkat alla människor i världen i år. Därför studerar vi SFI-elever hemifrån för att inte bli sjuka. Det har varit mycket svårt utan skolan och om det fortsätter så kommer många av eleverna tröttna. Det kommer ta mycket längre tid för eleverna att bli färdiga. Vissa kommer tappa motivationen och sluta.

För det första tycker jag att det är svårt att lära svenska med digitala verktyg. Vissa elever saknar en egen dator. Mobiltelefonerna har också en liten skärm. Det är också svårt för eleverna att lära sig att använda appar för videosamtal.

För det andra hävdar jag att det är viktigt att träffa andra människor när man lär sig ett nytt språk. Eleverna behöver

prata med varandra och en lärare i skolan. De behöver lära sig stava och läsa rätt. Det är mycket svårt att göra det hemma utan lärare.

Slutligen anser jag att det är stressigt och svårt att studera hemma om man har barn eller andra familjemedlemmar. Eleverna kan inte studera hemma lätt eftersom finns det andra människor som inte kan vara tysta.

Jag hoppas att skolan börjar som vanligt igen. Myndigheterna måste hitta en lösning. Det har varit stressigt för mig att göra läxor och uppgifter senaste tiden. Jag saknar skolan mycket. Det kan inte fortsätta så!

SELVANA SHEBA

Brist på bostäder gör att människor blir lurade

Jag har bott i Göteborg sedan 2016 och jag har sett stora problem med brist på bostäder här.

Först och främst vill jag betona att människor blir lurade. Många personer betalar två månaders hyra i förskott och får sedan inte nycklar till bostaden. Jag hörde om ett bedrägeri förra månaden. En familj hade gett två månaders förskott och väntade hela dagen utanför lägenheten, men ägaren kom inte dit.

För det andra vill jag påstå att ägare till bostäder blir giriga och tar dubbelt betalt. När människor har svårt att hitta bostad så tar de dyra bostäder, för att de är i en nödsituation.

Jag tycker att det borde byggas flera bostäder i framtiden i Göteborg, så folk kan leva fritt och med privatliv.

Människor behöver bostäder.

RAJPAL KAUR BHINDER



INSÄNDARE



NYA ORD

MOTIVATION

Ett intresse eller en lust som gör att man anstränger sig.

BEDRÄGERI

Brottet att lura någon, till exempel för att få pengar.



LYSSNA!

SELVANAS TEXT



RAJPALS TEXT



VILL DU
PRENUMERERA?
LÄS MER PÅ
VÄRLDENOCHVI.SE

Mysig helgaktivitet

Hori Aksungurs dotter fikar vid sjön, under en utflykt med familjen till skogen.

FOTO: HORI AKSUNGUR



abfvux.se